

Reimerswaal

Jachthaven Yerseke

Voortoets

identificatie

projectnummer:

0703.009140.00

projectleider:

ir. H.G. van der Aa

auteur:

mw. drs. L.M. de Ruijter

planstatus

datum:

05-12-2012

status:

definitief

Inhoud van de toelichting

1. Inleiding	3
1.1. Aanleiding	3
1.2. Projectbeschrijving	4
2. Toetsingskader	5
2.1. Vogel- en Habitatrichtlijn	5
2.2. Natuurbeschermingswet 1998	5
2.3. Toetsingscriteria	7
3. Natura 2000-gebied Oosterschelde	9
3.1. Algemeen	9
3.2. Kernopgaven	9
3.3. Instandhoudingsdoelstellingen	10
3.4. Voorkomen natuurwaarden nabij plangebied	12
3.4.1. Habitattypen	12
3.4.2. Habitatsoorten	12
3.4.3. Broedvogels en niet-broedvogels	12
3.5. Recreatie	12
4. Effectbeschrijving	15
4.1. Verontreiniging	15
4.2. Verstoring door geluid, licht of trilling	15
4.3. Optische verstoring	16
4.4. Mechanische verstoring	17
5. Conclusie	19

1.1. Aanleiding

De gemeente Reimerswaal actualiseert momenteel het bestemmingsplan voor de havens van Yerseke. In het plan wil de gemeente een wijzigingsbevoegdheid opnemen voor een herschikking van de beroepsvaart, waardoor het mogelijk is om maximaal 60 ligplaatsen voor de recreatievaart te creëren. Ten behoeve van deze wijzigingsbevoegdheid is het noodzakelijk dat vanwege de ligging tegen het Natura 2000-gebied Oosterschelde vooraf een Voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt opgesteld. In deze Voortoets wordt bepaald of er significante effecten te verwachten zijn op de beschermde natuurwaarden van de Oosterschelde of dat deze kunnen worden uitgesloten.

Figuur 1.1 Grens (geel) Natura 2000-gebied Oosterschelde nabij plangebied

2.1. Vogel- en Habitatrichtlijn

Op Europees niveau bestaan twee richtlijnen die bepalend zijn voor het natuurbeleid in de verschillende lidstaten: de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn.

De Europese Vogelrichtlijn¹⁾ is opgesteld in 1979 en heeft als doelstellingen:

- Beschermen van alle in het wild levende vogels en hun leefgebieden; extra bescherming trekvogels en bedreigde vogelsoorten door aanwijzing Speciale Beschermingszones (SBZ's);
- Opstellen beheersmaatregelen om de SBZ's in gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen (instandhoudingsdoelen);
- Passende beoordeling van gevolgen van plannen of projecten, rekening houdend met de instandhoudingsdoelen.

De Habitatrichtlijn²⁾ is in 1992 opgesteld ter bevordering van de biodiversiteit in Europa. De doelstellingen van de Habitatrichtlijn luiden:

- Bescherming biodiversiteit door Speciale Beschermingszones (SBZ's) aan te wijzen voor bedreigde planten en dieren (behalve vogels) en hun leefgebieden;
- Opstellen beheersmaatregelen om de SBZ's in gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen (instandhoudingsdoelen);
- Passende beoordeling van gevolgen van plannen of projecten, rekening houdend met de instandhoudingsdoelen.

2.2. Natuurbeschermingswet 1998

In 1998 is een nieuwe Natuurbeschermingswet tot stand gekomen die zich, in tegenstelling tot de oude Natuurbeschermingswet van 1967, alleen op gebiedsbescherming richt. Al snel bleek dat in deze nieuwe wet onvoldoende rekening was gehouden met de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Daarom is in 2001 een wetsvoorstel tot wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 aan de Tweede Kamer aangeboden. De Eerste Kamer heeft op 18 januari 2005 de (gewijzigde) 'Natuurbeschermingswet 1998' aangenomen. Deze wetswijziging is op 1 oktober 2005 in werking getreden.

¹⁾ Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand

²⁾ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna

Deze wet:

- Verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingzones op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- Vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- Legt de rol van het bevoegd gezag voor verlening van Natuurbeschermingswetvergunningen bij de provincies (in dit geval Gedeputeerde Staten van Zeeland).

Vanaf dat moment verdween de afzonderlijke Vogel- en Habitatrichtlijn naar de achtergrond. Deze Europese regelgeving is nu geheel in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd: wat de soortenbescherming betreft door de Flora- en faunawet en wat de gebiedsbescherming betreft door de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998.

De Natuurbeschermingswet 1998 houdt – in hoofdzaak – het volgende in. De minister van EL&I gaat over tot aanwijzing van gebieden zoals bedoeld in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In een aanwijzingsbesluit wordt de instandhoudingsdoelstelling bepaald. Hiertoe behoren in ieder geval de instandhouding van natuurlijke leefgebieden (Vogelrichtlijngebieden) en de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties (Habitatrichtlijngebieden). De instandhoudingsdoelstelling kan echter ook betrekking hebben op behoud, herstel en ontwikkeling van natuurschoon of natuurwetenschappelijke waarden (Staats- c.q. Beschermde Natuurmonumenten).

Met het oog op de instandhoudingsdoelstelling stellen Gedeputeerde Staten voor de betrokken gebieden een beheerplan vast. In dit beheerplan wordt aangegeven welke instandhoudingmaatregelen dienen te worden genomen. Een beheerplan geldt voor een periode van maximaal zes jaren en kan worden verlengd.

Het is verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of 'andere handelingen' te verrichten, die – gelet op de instandhoudingsdoelstelling – de kwaliteit van het gebied kunnen verslechteren of een verstoring effect kunnen hebben. Van verslechtering of verstoring is – volgens de wet – in ieder geval sprake, indien het betrokken project of de betrokken handeling tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van het gebied kan leiden.

Volgens de EU-handleiding treedt 'verslechtering' op, wanneer de door de habitat ingenomen oppervlakte afneemt of wanneer er een dalende lijn optreedt met betrekking tot de specifieke betekenis van een gebied voor de instandhouding van de habitat of de daarmee 'geassocieerde typische soorten' op lange termijn. Van 'verstoring' is volgens de EU-handleiding sprake, wanneer uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de soort het gevaar loopt niet langer een levensvatbare component van de natuurlijke habitat te blijven.

Voor nieuwe projecten, handelingen of plannen, die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten significante gevolgen voor het betrokken gebied kunnen hebben, wordt een 'Passende Beoordeling' gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Daarbij wordt rekening gehouden met de instandhoudingsdoelstelling. Indien negatieve effecten van een project of handeling op een Natura 2000-gebied niet kunnen worden uitgesloten, is er sprake van vergunningplicht.

Habitattoets en Passende Beoordeling

Het is verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten, die – gelet op de instandhoudingsdoelstelling – de

kwaliteit van een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben.

Voor vergunningverlening is dan een habitattoets nodig. De eerste stap van de habitattoets betreft de oriëntatiefase waarin sprake is van een voortoets. Centraal staat dan de vraag of er een kans op een significant negatief effect is. Indien dit het geval is, dient aan de hand van een Passende Beoordeling dit effect te worden bepaald. Om voor vergunningverlening in aanmerking te komen, dient, wanneer significante gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, vervolgens voldaan te worden aan de zogenaamde ADC-criteria:

- Zijn er Alternatieven?
- Is er sprake van een Dwingende reden van groot openbaar belang?
- Zijn er Compenserende maatregelen voorzien?

In het kader van de Natuurbeschermingswet dienen zowel de interne effecten (binnen Natura 2000) als de externe effecten (buiten Natura 2000) van het voornemen op de te beschermen soorten en habitats te worden onderzocht.

2.3. Toetsingscriteria

Het plangebied is gelegen buiten het Natura 2000-gebied. De aspecten areaalverlies en versnippering zijn dan ook niet aan de orde. In de voortoets wordt wel nader ingegaan op de volgende toetsingscriteria:

- Verontreiniging;
- Verstoring door licht, geluid en trilling;
- Optische verstoring;
- Mechanische verstoring.

3. Natura 2000-gebied Oosterschelde

9

3.1. Algemeen

Het gebied Oosterschelde is een onderdeel van het voormalige estuarium van de Schelde. In 1986 is de Oosterschelde van de zee afgesloten door een stormvloedkering, die de getijdenwerking nog in enige mate toelaat. Als gevolg van de getijdenstromen vinden erosie- en sedimentatieprocessen plaats die resulteren in een wisselend patroon van schorren, slikken en droogvallende platen (het intergetijdengebied), ondiep water en diepe getijdengeulen. In de monding van de Oosterschelde bevinden zich de diepste stroomgeulen die plaatselijk een diepte bereiken van 45 meter. Tussen deze stroomgeulen en in het gebied ten oosten van de Zeelandbrug bevinden zich uitgestrekte gebieden met ondiepe wateren met zandbanken. In het oosten en noorden van het gebied komen grote oppervlakten slikken voor. Binnendijs worden langs de oever een groot aantal karrevelden, inlagen en kreekrestanten tot het gebied gerekend. Deze gebieden bestaan voornamelijk uit vochtige graslanden en open water. Het water, het intergetijdengebied en de binnendijs gelegen gebieden vormen tezamen het leefmilieu voor de rijke flora en fauna van het gebied. De grote variatie aan milieutypen in het gebied gaat gepaard met een grote diversiteit aan dieren- en plantensoorten. Genoemde variatie aan milieutypen wordt bepaald door factoren als getij, stroming, watertemperatuur, hoogteligging, waterkwaliteit en sedimentsamenstelling. Het gebied is in 2005 met 190 ha uitgebreid in het kader van een LIFE-project als onderdeel van het natuurontwikkelingsproject Plan Tureluur.

Dit gebied is op 23 december 2009 door de minister van LNV (nu EL&I) definitief aangewezen als Natura 2000-gebied.

3.2. Kernopgaven

Voor het gebied zijn de volgende kernopgaven geformuleerd:

Kernopgaven		
	Opgave landschappelijke samenhang en interne compleetheid (Noordzee, Waddenzee en Delta)	Behoud of herstel ruimtelijke samenhang diep water, kreken, geulen, ondiep water, platen, kwelders of schorren, stranden en bijbehorende sedimentatie- en erosieprocessen. Behoud openheid, rust en donkerte. Voor vogels betekent dit voldoende rust en ruimte om te foerageren en voldoende rustige hoogwatervluchtplaatsen op korte afstand van foerageergebieden in het intergetijdengebied.
1.11	Rust- en foerageergebieden	Behoud slikken en platen voor rustende en foeragerende niet-broedvogels zoals voor bonte strandloper A149, rosse grutto A157, scholekster A130, kanoet A143, steenloper A169 en eider A063 en rustgebieden voor gewone zeehond H1365 en grijze zeehond H1364.

1.13	Voortplantingshabitat	Behoud ongestoorde rustplaatsen en optimaal voortplantingshabitat (waaronder embryonale duinen H2110) voor bontbekplevier A137, strandplevier A138, kluut A132, grote stern A191 en dwergstern A195, visdief A193 en grijze zeehond H1364.
1.16	Diversiteit schorren en kwelders	Behoud (Waddenzee) en herstel (Delta) van schorren en zilte graslanden (buitendijks) H1330_A met alle successiestadia, zoet-zout overgangen, verscheidenheid in substraat en getijregime en mede als hoogwatervluchtplaats.
1.19	Binnendijkse brakke gebieden	Behoud en ontwikkeling kwaliteit binnendijkse brakke gebieden voor noordse woelmuis *H1340, broedvogels (kluut A132, sterns), overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden) H7140_B, schorren en zilte graslanden (binnendijks) H1330_B (bijv. Yerseke Moer), brakke variant van ruigten en zomen (harig wilgenroosje) H6430_B en als hoogwatervluchtplaats.

3.3. Instandhoudingsdoelstellingen

De Oosterschelde is aangewezen als Habitat- en Vogelrichtlijngebied. In tabel 3.1 zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor dit gebied opgenomen.

Tabel 3.1 Instandhoudingsdoelstellingen

Instandhoudingsdoelstellingen		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren
Habitattypen							
H1160	Grote baaien	--	=	>			
H1310A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	-	>	=			
H1320	Slijkgrasvelden	--	=	=			
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	-	=	=			
H1330B	Schorren en zilte graslanden (binnendijks)	-	>	=			
H7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	-	>	>			
Habitatsoorten							
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	=	>		
H1365	Gewone zeehond	+	=	>	>		
Broedvogels							
A081	Bruine Kiekendief	+	=	=			19
A132	Kluut	-	=	=			2000*
A137	Bontbekplevier	-	=	=			100*
A138	Strandplevier	--	>	>			220*
A191	Grote stern	--	=	=			4000*
A193	Visdief	-	=	=			6500*
A194	Noordse Stern	+	=	=			20
A195	Dwergstern	--	=	=			300*
Niet-broedvogels							
A004	Dodaars	+	=	=		80	
A005	Fuut	-	=	=		370	

A007	Kuifduiker	+	=	=		8	
A017	Aalscholver	+	=	=		360	
A026	Kleine Zilverreiger	+	=	=		20	
A034	Lepelaar	+	=	=		30	
A037	Kleine Zwaan	-	=	=			
A043	Grauwe Gans	+	=	=		2300	
A045	Brandgans	+	=	=		3100	
A046	Rotgans	-	=	=		6300	
A048	Bergeend	+	=	=		2900	
A050	Smient	+	=	=		12000	
A051	Krakeend	+	=	=		130	
A052	Wintertaling	-	=	=		1000	
A053	Wilde eend	+	=	=		5500	
A054	Pijlstaart	-	=	=		730	
A056	Slobeend	+	=	=		940	
A067	Brilduiker	+	=	=		680	
A069	Middelste Zaagbek	+	=	=		350	
A103	Slechtvalk	+	=	=		10	
A125	Meerkoet	-	=	=		1100	
A130	Scholekster	--	=	=		24000	
A132	Kluut	-	=	=		510	
A137	Bontbekplevier	+	=	=		280	
A138	Strandplevier	--	=	=		50	
A140	Goudplevier	--	=	=		2000	
A141	Zilverplevier	+	=	=		4400	
A142	Kievit	-	=	=		4500	
A143	Kanoet	-	=	=		7700	
A144	Drieteenstrandloper	-	=	=		260	
A149	Bonte strandloper	+	=	=		14100	
A157	Rosse grutto	+	=	=		4200	
A160	Wulp	+	=	=		6400	
A161	Zwarte ruiter	+	=	=		310	
A162	Tureluur	-	=	=		1600	
A164	Groenpootruiter	+	=	=		150	
A169	Steenloper	--	=	=		580	

Legenda	
	Kernopgave met wateropgave
	Sense of urgency: beheeropgave
	Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

3.4. Voorkomen natuurwaarden nabij plangebied

3.4.1. Habitattypen

Voor de effectbeoordeling in deze voortoets is met name het voorkomen van stikstofgevoelige habitattypen van belang, omdat areaalverlies op voorhand kan worden uitgesloten. Het habitattype Overgangs- en trilvenen is stikstofgevoelig. Dit habitattype komt niet voor in de omgeving van Yerseke.

3.4.2. Habitatsoorten

Noordse woelmuis

De noordse woelmuis komt voor in vochtige tot uitgesproken natte vegetaties. Uit het profielendocument van het voormalig ministerie van LNV (2008) blijkt dat de soort in de periode 1994-2007 uit het Deltagebied is verdwenen. De Noordse woelmuis wordt met name bedreigd door concurrentie met andere woelmuissoorten (veldmuis en aardmuis) en verruiging.

Gewone zeehond

De gewone zeehond komt met name voor bij de monding van de Oosterschelde, in en om de oliegeul (Reijnders et al, Alterra-rapport 078³) en in mindere mate op de overige platen in de Oosterschelde. Het gebied in en om de oliegeul waar de zeehonden voorkomen, is afgesloten voor de recreatievaart.

3.4.3. Broedvogels en niet-broedvogels

De recreatievaart vindt hoofdzakelijk plaats in de periode 1 april tot 1 oktober. Voor de onderhavige effectbeoordeling is het van belang om te bepalen welke vogels in deze periode in de Oosterschelde aanwezig zijn. Uit het rapport Globale Effect Analyse Deltawateren blijkt dat het gaat om de Bergeend, Bontbekplevier, Groenpootruiter, Kanoet, Kluut, Rosse Grutto, Steenloper, Strandplevier, Tureluur, Wulp, Zilverplevier en Zwarte Ruiter.

3.5. Recreatie

Hierna volgt een tabel met enkele watersportgegevens; hierin is het Oosterscheldegebied aangegeven in relatie tot het Deltagebied. Deze cijfers zijn gebaseerd op het rapport 'Watersport in het Deltagebied' (Waterrecreatie Advies, 2004).

	Oosterschelde	Deltagebied
Aantal jachthavens	22	157
Ligplaatsen	2760	22776
Bezetting	94,6%	95,6%
Wachtlijst	680	3754
Passanten	42.583	169.806

Uitbreiding van de jachthaven Yerseke betekent voor de Oosterschelde een toename van het aantal ligplaatsen met 2,2%. Aangenomen wordt dat een toename van het aantal vaarbewegingen met name zal plaatsvinden in de recreatieperiode 1 april tot 1 oktober, met een piek in juli en augustus.

³ P.J.H. Reijnders, S.M.J.M. Brasseur en A.G. Brinkman, 2000. Habitatgebruik en aantalsontwikkelingen van gewone zeehonden in de Oosterschelde en het overig Deltagebied. Wageningen, Alterra, Research Instituut voor de Groene Ruimte. Alterrarapport 078.

In de winterperiode (oktober-maart) is het aantal vaarbewegingen van recreatievaartuigen zeer gering; over het algemeen varen dan alleen enkele 'visbootjes' incidenteel op de Oosterschelde. De beroepsvaart gaat het gehele jaar door.

Het aantal ligplaatsen in de jachthaven van Yerseke zal met maximaal 60 toenemen. Op basis van diverse studies (o.a. Waterrecreatie Advies) blijkt dat slechts een beperkt percentage van het aantal boten ook daadwerkelijk uitvaart. Uitgaande van 35% uitvaart op een topdag (mooie zomerse dag in een weekend of in juli-aug.), betreft het maximaal 21 extra vaartuigen.

4.1. Verontreiniging

Verhoging van het aantal ligplaatsen zal geen verontreiniging veroorzaken van het aquatisch milieu. Bij de uitbreidingssteiger komen voorzieningen voor het deponeren van afval van de recreatievaartuigen. De uitvoering van de werkzaamheden van de nieuwe steigers en voorzieningen zal met uiterste zorg voor de waterkwaliteit plaatsvinden.

In de omgeving van Yerseke zijn ook geen stikstofgevoelige habitattypen aanwezig. De zeer beperkte verkeerstoename als gevolg van de extra ligplaatsen zal dan ook niet leiden tot verontreiniging van kwalificerende habitattypen.

Significant negatieve effecten als gevolg van verontreiniging kunnen worden uitgesloten.

4.2. Verstoring door geluid, licht of trilling

De voorgenomen uitbreiding zal geen extra waarneembare verstoring door geluid en/of licht en/of trilling teweegbrengen. De jachthaven is reeds verlicht en er vindt hier reeds geluidverstoring door de recreatie- en beroepsvaart plaats. Bij de werkzaamheden voor realisatie van het voorgenomen plan zal zoveel mogelijk met geluiddempend gereedschap worden gewerkt.

Om de geluidsniveaus te beperken kunnen diverse maatregelen getroffen worden, onder meer:

1. soft hammering, waarbij met een aangepaste heihamer wordt gewerkt die het geluid van de inslag van de hamer op de heipaal dempt;
2. afdekken van de heipaal onderwater met een isolerende huls met dempend materiaal die de afstraling vermindert;
3. aanbrengen van een bellenscherm rondom de heipaal die een dempende werking heeft.

Verstoring door trilling zal tijdens de uitvoering weinig tot geen effecten veroorzaken op het Natura 2000-gebied, gelet op de ligging binnen de contouren van de huidige jachthaven. Mogelijk worden de vissen in het havengebied wel tijdelijk beïnvloed; effecten zullen echter zeer beperkt zijn.

4.3. Optische verstoring

Dit betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen (bijvoorbeeld boten) die niet thuishoren in het natuurlijk systeem.

- Bij de beoordeling van verstoring op het Natura 2000-gebied en met name op de kwalificerende vogelsoorten, speelt de periode van het jaar een belangrijke rol. In de periode 1 oktober - 1 april is het aantal vaarbewegingen van recreatievaartuigen in dit deel van de Oosterschelde zeer beperkt. Dit betekent dat in de periode met de grootste aantallen vogels er vrijwel geen toename zal plaatsvinden van recreatieve vaarbewegingen.

Op basis hiervan kan de conclusie worden getrokken dat de toename van het aantal ligplaatsen in de jachthaven van Yerseke geen significante effecten zal veroorzaken op de kwalificerende niet-broedende vogelsoorten in de winterperiode als gevolg van optische verstoring.

Verstoring van vogels door recreanten is een ingewikkeld proces en kent geen rechtlijnige dosis-effectrelatie. Het zijn veelal de eerste bootjes of zeilplanken die watervogels op de vlucht jagen. Verdere toename van de vaarintensiteit heeft dan relatief weinig gevolgen. Dit betekent enerzijds dat op reeds intensief bevaren water de verstoring slechts beperkt of zelfs geheel niet toeneemt bij toenemende recreatiedruk, maar anderzijds betekent dit ook dat verstoring van voorheen rustige gebieden onevenredig veel schade kan toebrengen (bron: Alterra, 2006).

Verstoring kan verder variëren per soort en zelfs per individu. De mate van gewinning speelt een grote rol, waarbij gebleken is dat in gebieden waar een bepaalde verstoringbron geen werkelijke dreiging vormt en daarnaast ook voorspelbaar is, het mogelijk is dat vogels steeds minder reageren op de verstoringbron (Krijgsveld, 2008). Het type verstoring is daarbij bepalend voor de verstoringafstand:

- voorspelbaarheid: voorspelbare gebeurtenissen of gedrag leiden tot minder verstoring en kortere verstoringafstanden;
- gedrag verstoorder: richting (langs versus naderend), gedrag (rustig doorgaand versus alternerend stilhoudend en roepen), vervoer (lopend met hond versus fiets, roeiboot versus motorboot) van verstoorder beïnvloeden de verstoringafstand;
- duur en frequentie: continue verstoring heeft ernstiger gevolgen dan infrequente verstoring; bij verstoring zijn onverstoorde perioden waarin de vogels kunnen compenseren voor verloren tijd essentieel.

Vluchtreacties kunnen bestaan uit wegzwemmen, -duiken of -vliegen. In het kader van het project Monitoring ROM IJmeer is onderzoek gedaan naar verstoring van watervogels door recreatievaart door gelijktijdige tellingen van schepen en vogels uit te voeren. Harde (verstoring)relaties tussen vogels en recreatievaart bleken daarbij moeilijk aantoonbaar, maar knelpunten werden wel gesignaleerd in ondiepe oeverzones. Ook werd geconstateerd dat grote concentraties ruiende kuifeend en futen in de zomermaanden verbleven in de gebieden met de laagste bootdichtheden (bron: Van Eerden et al, 2005). Anderzijds is ook geconstateerd dat vogels in drukbezochte gebieden minder schuw reageren dan in gebieden waar nauwelijks mensen komen. Elders is waargenomen dat de opvliegafstanden van vogels in de loop der jaren geringer worden, hetgeen eveneens wijst op gewinning.

- In de recreatieperiode (1 april tot 1 oktober) zou een toename van het aantal recreatieve vaarbewegingen effecten kunnen veroorzaken op de gewone zeehond en vogels. Het ten noordoosten van de jachthaven gelegen platencomplex is van enig belang voor de gewone zeehond en voor foeragerende en/of ruiende vogels. In de periode 1 april tot 1 oktober zijn

de aantallen kwalificerende soorten vogels vrij laag. In september beginnen de aantallen wel weer toe te nemen.

De extra ligplaatsen leiden echter maar tot een zeer beperkte toename 2,2% van het aantal vaarbewegingen (uitgaande van 2760 ligplaatsen in de Oosterschelde, met een uitvaarpercentage van 35% is het aantal vaarbewegingen op een topdag nu 966). De grootste aantallen boten varen in juli en augustus uit, wanneer de aantallen vogels nog laag zijn. De extra vaarbewegingen zullen zich voegen bij de reeds bestaande recreatievaart op de bestaande routes en in de bestaande vaargeulen. Hierdoor is extra verstoring van de aanwezige vogels en zeehonden nihil en kunnen negatieve effecten worden uitgesloten.

4.4. Mechanische verstoring

Onder mechanische verstoring vallen betreding, golfslag (onder andere door scheepvaart) en luchtwervelingen.

Gelet op de zeer kleine toename van het aantal vaarbewegingen en het type vaarbewegingen (recreatievaart) zullen er geen significante negatieve effecten optreden door mechanische verstoring.

5. Conclusie

19

Uit de effectbeschrijving in hoofdstuk 4 blijkt dat verontreiniging, verstoring door geluid, licht en trilling, optische en mechanische verstoring niet leiden tot negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Oosterschelde. Het is dan ook niet noodzakelijk een passende beoordeling op te stellen.